

Povinně volitelné předměty

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Vzdělávací oblast je v 6. – 9. ročníku realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu

Seminář z českého jazyka

Charakteristika předmětu

Seminář z českého jazyka je vyučován jako povinně volitelný předmět v 6. - 9. ročníku, v časové dotaci jedné hodiny týdně.

Žáci jsou po celou dobu výuky systematicky vedeni k soustavnému zvyšování jazykové kultury, jež patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Ovládnutí jazykových prostředků češtiny by mělo být pro žáky i základním předpokladem úspěšného vzdělávání v dalších oblastech, zejména při osvojování cizích jazyků.

Žáci získají pro život významné dovednosti spojené s mnohostrannou komunikací člověka v moderní společnosti (ústní a písemné vyjadřování ve vztahu k odlišným adresátům, schopnost vyjadřovat vlastní názory, vystupovat před lidmi apod.).

Cílem volitelného předmětu seminář z českého jazyka je soustavné vedení a zdokonalování v používání elementárních pravidel stylistiky v praxi a k utváření jejich čtenářského vkusu a trvalého zájmu o četbu.

Obsahem předmětu bude posilování získaných dovedností o posilování znalostí v oblasti gramatiky o aplikace mluvnických pravidel při analýze textu, produkci vlastního textu o posilování individuálních dovedností v oblasti lexikálního, morfologického a syntaktického pravopisu o základy literární teorie

Materiální zabezpečení

Výuka probíhá většinou v kmenových třídách. Žáci jsou děleni do skupin. Do práce žáků jsou začleněny návštěvy knihoven, práce s internetem a hlavně práce s knihou a různými texty. Velký důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností

Strategie pro naplnění klíčových kompetencí v 6. - 9. ročníku

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k procvičování a opakování učiva probíraného v hodinách českého jazyka
- nabídneme žákům škálu metod k procvičení získaných poznatků z českého jazyka
- klademe důraz na práci s textem a vyhledávání základních informací
- vedeme žáky k správnému a kultivovanému používání mateřského jazyka

Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky k řešení problémů nejen samostatně, ale i ve dvojici či ve skupině
- učíme žáky k správné orientaci v jazykových příručkách a mluvnických pravidlech

Kompetence komunikativní:

- dbáme na formu žákova písemného i mluveného projevu
- učíme žáky dodržovat stanovená pravidla pro písemný i mluvený projev
- vedeme žáky k přesnému, výstižnému vyjadřování a úhlednému písmu
- vedeme žáky k procvičování čtení různých typů textů a klademe důraz na porozumění přečteného textu

Kompetence sociální a personální:

- učíme žáky respektovat práci druhých, vést dialog, být tolerantní k názoru jiných
- vhodným způsobem podporujeme sebevědomí žáků, eliminujeme ostych při samostatných výstupech

Kompetence občanská:

- seznamujeme žáky s naším literárním kulturním dědictvím

Kompetence pracovní:

- motivujeme žáky k přípravě na vyučovací hodiny
- motivujeme žáky k zodpovědnému přístupu v hodinách cvičení z českého jazyka

6—9. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
<i>odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji</i>	vytvoří otázky a odpovědi k přečtenému textu rozpozná podstatné informace třídí získané informace při práci s informačními zdroji dodržuje „etiku“ práce s informacemi (citace apod.) fakta vyčtená z textu rozebere v obsáhlejší rozsahu	kritické čtení a naslouchání práce s textem	
<i>využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát</i>	vyhledá v odborných textech, časopisech, encyklopediích, internetu základní údaje třídí je a písemně zpracuje napíše výtah, výpisky a porovná je cvičí čtení s porozuměním	výtah, výpisky, čtení s porozuměním	
<i>využívá znalosti o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace</i>	určí druhy vět užívá prostředky charakteristické pro jednotlivé věty definuje věcné významy slov vyhledá a vysvětlí rčení rozliší jednoznačná a mnohoznačná slova předvede využití citově zabarvených slov správně rozliší a použije citově zabarvená slova	druhy vět podle postoje mluvčího otázky doplňovací a zjišťovací sousloví rčení jednoznačná a mnohoznačná slova odborné názvy synonyma citově zabarvená slova	
<i>rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě</i>	vyhledává a určí základní větné členy a rozvíjející větné členy určí podmět všeobecný	věty jednočlenné a dvoječlenné (i s nevyjádřeným	

<i>a v souvětí</i>	<p>uvede příklady vyjádření přísudku vysvětlí přísudek slovesný a jmenný vyjmenuje druhy vedlejších vět správně využije jejich použití rozliší jednotlivé druhy vedlejších vět uvede příklady spojovacích výrazů nahradí vedlejší větu větným členem a naopak rozliší druhy přívlastků</p>	<p>podmětem) rozvíjející větné členy druhy přísudku druhy vedlejších vět různé typy přívlastků</p>	
<i>v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfológický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí</i>	<p>zvládne interpunkci ve větě i v souvětí definuje základní pravidla psaní velkých písmen předvede v různých pravopisných cvičeniích znalost základních pravopisných jevů</p>	<p>psaní velkých písmen tvary, jenž, jež různé pravopisné jevy shoda podmětu s přísudkem</p>	
<i>formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo</i>	<p>vybere si k samostatné četbě literární text přiměřený věku čtenáře volně reprodukuje přečtený text shrne základní myšlenky přečteného literárního díla</p>	<p>výběr četby podle zájmu žáků a možností školní knihovny</p>	
<i>rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj</i>	<p>rozpozná manipulativní komunikaci zaujme k ní kritický postoj zpracuje úvahu na libovolné téma uplatní v ní vlastní zkušenosti, postoje a názory</p>	<p>jednoduchá úvaha</p>	
<i>zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu</i>	<p>vytvoří vlastní mluvnické cvičení na volné téma obhájí svůj názor zareaguje na připomínky učitele nebo žáků dodrží pravidla komunikace a dialogu</p>	<p>mluvnická cvičení na volné téma</p>	
<i>rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh</i>	<p>uvede příklady slov s jiným významem než původním vyhledá a dokáže vysvětlit přenesená pojmenování ve frazémeh</p>	<p>slova získávající jiný význam</p>	
<i>využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů</i>	<p>uvede příklady různých spojovacích výrazů vytvoří příklady vložených vedlejších vět</p>	<p>vložení věty vedlejší do vět hlavních interpunkce v souvětí správná komunikace</p>	

<i>podle komunikační situace</i>	roztřídí různé spojovací výrazy a využije je v textu		
<i>v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí</i>	vybere z vět pravopisné jevy, určí je a umí použít zvládne pravopis lexikální, slovotvorný a morfologický aplikuje bezpečně psaní interpunkce v souvětí	pravopisné jevy - složitější věta jednoduchá souvětí spojovací výrazy	
<i>uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla</i>	vyhledá v literárních ukázkách hlavní téma a motivy literárního díla vlastními slovy interpretuje smysl literární ukázky	ústní lidová slovesnost počátky písemnictví: Bible, Epos o Gilgamešovi, Olbracht... dvorská literatura (trubadúři) : Kosmas, Dalimil, Karel IV., Hus...	
<i>rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru</i>	vybere různé styly z učebnic, beletrie, novin, časopisů a internetu zdůvodní použití jazykových prostředků rozliší subjektivní a objektivní sdělení autora rozpozná komunikativní záměr	funkční styly styl hovorový, odborný, umělecký, administrativní, řečnický	
<i>v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči</i>	dokáže obhájit svůj názor v připraveném i improvizovaném projevu vyžije vhodně verbálních a nonverbálních prostředků	diskuse	
<i>správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci</i>	rozliší jednotlivé slovní druhy vyskoňuje různá jména a využije je při slohu zařadí ke vzorům přídavná jména, zájmena a číslovky zvládne nahrazování slovesa být jinými plnohodnotnými slovesy vyhledá příslovečné spřežky a užije je při práci a textem	tvarosloví všechny slovní druhy stupňování přídavných jmen pomocné sloveso být druhy příslovcí druhy předložek a spojek mluvnické významy jmen a sloves	
<i>využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace</i>	zvládá interpunkci při psaní volných přívlastků, vsuvek, samostatných větných členů odliší doplněk od příslovečného určení určí rozdíly ve stavbě věty a souvětí a vhodně využije znalosti při vlastní tvorbě textu	různé druhy přísudku druhy přívlastku vsuvka samostatný větný člen věta neúplná přístavek	
<i>rozlišuje významové vztahy gramatických</i>	zvládne pravopis různých typů vět pozná jednotlivé větné členy a určí je	věty podle postoje mluvčího	

<p><i>jednotek ve větě a v souvětí</i></p>	<p>vyhledá rozdíly mezi větou dvojčlennou a jednočlennou zvládne interpunkci různých druhů přívlasků definuje pravopis přímé řeči v textu specifikuje významový poměr hlavních vět a větných členů</p>	<p>mluvnický zápor věta jednoduchá a souvětí skladební dvojice shoda, řízenost, přimykání dvojčlenné a jednočlenné věty sponová slovesa věta řídicí a závislá podřadné a souřadné souvětí řeč přímá a nepřímá</p>	
<p><i>formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo</i></p>	<p>sdělí své dojmy z individuální četby v hodinách čtenářských besed a ze zhlédnutých divadelních a filmových představení v kině, divadle, televizi ap.</p>	<p>podle zájmu žáků, přečtených knih, filmů a divadelních představení</p>	
<p><i>porovnává různá ztvárnění téhož námetu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování</i></p>	<p>porovná různé zpracování téhož námětu v literatuře, filmu, divadle (válka, mezilidské vztahy, problémy současné mládeže) objasní smysl literatury v životě</p>	<p>2. sv. válka v literatuře: Hrubín, Drda, Pavel, Otčenášek, Aškenázy...</p>	